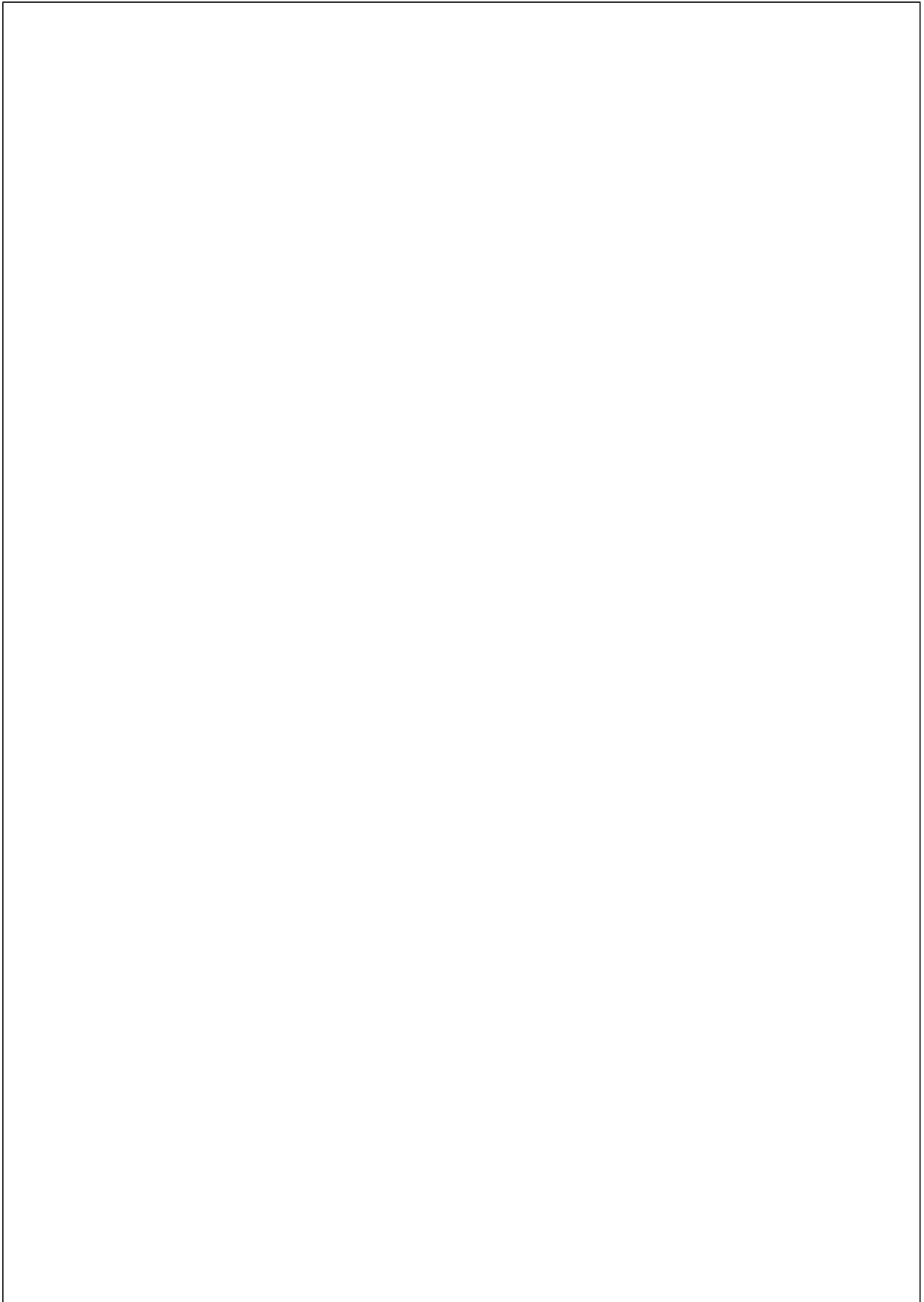

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/191193,Adam-Kaczmarek-Lager-Glowna-1939-1940.html>
26.02.2026, 20:20

Adam Kaczmarek: Lager Głowna (1939-1940)

Akcja wysiedleńcza ludności polskiej w Poznaniu rozpoczęła się 5 listopada 1939 r. Niemieckie służby mundurowe zjawiały się w wytypowanym mieszkaniu, dając jego mieszkańcom niejednokrotnie 15 minut na opuszczenie domu. Część osób od razu wywożono koleją do Generalnego Gubernatorstwa, pozostałych umieszczano w specjalnie tworzonych obozach przejściowych.

05.11.2026

[Okupacja niemiecka](#) [Wysiedlenia](#) [Zbrodnie niemieckie](#)

Niemieckie plany wobec okupowanych podczas II wojny światowej ziem polskich zakładały zdobycie na wschodzie tzw. przestrzeni życiowej (Lebensraum).

Miało to nastąpić poprzez uzyskanie obszaru wolnego od dotychczasowych mieszkańców i jego zniemczenie drogą kolonizacji. Było to zgodne z ideą „germanizacji ziemi”, a nie jej mieszkańców, jaką wysuwał narodowy program nazistowski. Na ziemiach polskich włączonych do Rzeszy miała więc powstać nowa struktura etniczna i rasowa. Usunięcie zatem z tych ziem ludności polskiej i zasiedlenie ich Niemcami było podstawą realizacji przyjętych planów germanizacyjnych.

Koncepcja germanizacji ziemi była najszerzej realizowana na obszarze tzw. Kraju Warty, czyli Reichsgau Posen, a następnie Reichsgau Wartheland, utworzonego z wcielnego do Rzeszy przedwojennego województwa poznańskiego, południowej części województwa pomorskiego, części łódzkiego z Łodzią oraz powiatu gostyńskiego z województwa warszawskiego.

Akcja wysiedleńcza

Do podstawowych kryteriów stosowanych przy wyborze Polaków przeznaczonych do wysiedlenia należały: przedwojenna aktywność polityczna, zdolność do pełnienia roli przywódców lub członków konspiracji niepodległościowej, przynależność do inteligencji, posiadany majątek, miejsce zamieszkania, opinia miejscowych Niemców.

Akcja wysiedleńcza ludności polskiej w Poznaniu rozpoczęła się o świcie 5 listopada 1939 r. Jej przebieg był niemal zawsze taki sam. Późnym wieczorem bądź wcześniej rano niemieckie służby mundurowe zjawiały się w wytypowanym mieszkaniu, dając jego mieszkańcom najwyżej pół godziny, a niejednokrotnie najwyżej 15 minut, na spakowanie i opuszczenie swego domu.

Mogli oni zabrać ze sobą jedynie bagaż podręczny (12 kg, od 1940 r. około 25 kg na osobę dorosłą) składający się wyłącznie z odzieży, kilkudniowego zapasu żywności, dokumentów oraz maksymalnie 200 zł (od grudnia 1939 r. już tylko 100 zł).

Cały dotychczasowy majątek miał stać się własnością nowych niemieckich mieszkańców Kraju Warty. Część osób od razu wywożono koleją do Generalnego Gubernatorstwa, pozostałych umieszczano w specjalnie tworzonych obozach przejściowych.

► [Czytaj więcej na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Okupacja niemiecka, Wsiedlenia, Zbrodnie niemieckie

Artykuł